USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zastoupené Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 21. 5. 2010, č. j. MHMP 287595/2010, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 9. 2011, č. j. 1 Ad 54/2010 - 68, o námitce podjatosti vznesené žalobkyní proti soudcům Nejvyššího správního soudu JUDr. Marii Turkové, JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřímu Pallovi,

takto:

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Marie Turková, JUDr. Dagmar Nygrínová a JUDr. Jiří Palla **nejsou** vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ads 165/2011.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v podání doručeném Nejvyššímu správnímu soudu dne 27. 12. 2011 uplatnila prostřednictvím své zástupkyně námitku podjatosti proti soudcům Nejvyššího správního soudu JUDr. Marii Turkové, JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřímu Pallovi, zařazeným do 4. senátu tohoto soudu, který má na základě rozvrhu práce projednat a rozhodnout věc vedenou u tohoto soudu pod sp. zn. 4 Ads 165/2011.

[2] Námitku podjatosti stěžovatelka odůvodňuje jen velmi obecně a stručně; uvádí, že shora jmenovaní soudci zdejšího soudu v minulosti projednávali její kasační stížnosti, které se týkaly stěžovatelčina bytu, ačkoli stěžovatelka vždy upozorňovala na to, že občanskoprávní řízení dosud neskončilo a že výpověď z Družstva 3039 je neplatná, stěžovatelka proto žádá o doplatek všech dávek od 1. 9. 1999.

[3] Věc byla v souladu s ustanovením § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), předložena k rozhodnutí jinému senátu Nejvyššího správního soudu.

[4] Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Marie Turková, JUDr. Dagmar Nygrínová a JUDr. Jiří Palla se k návrhu na vyloučení shodně vyjádřili tak, že stěžovatelku osobně neznají, nemají žádný vztah k dané věci, k účastníkům řízení, ani k jejich zástupcům.

[5] Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v ustanovení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (ustanovení čl. 1 odst. 1 Ústavy).

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz).

[8] Stěžovatelka námitku podjatosti soudců 4. senátu Nejvyššího správního soudu založila na skutečnosti, že uvedení soudci rozhodují o věcech stěžovatelky, aniž by vyčkali rozhodnutí v občanskoprávní věci.

[9] Nejvyšší správní soud konstatuje, že nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce, objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti v tomto ohledu. V dané věci bylo subjektivní stanovisko stěžovatelky skutečně podnětem k tomu, aby se Nejvyšší správní soud podjatostí soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally zabýval. Subjektivní náhled jmenovaných soudců, jak vyplývá z jejich vyjádření, svědčí o tom, že se za podjaté v souzené věci nepovažují.

[10] Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věta třetí, podle níž *„důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“*. Uvedená námitka stěžovatelky nemůže být shledána

důvodnou, neboť okolnosti spočívající v postupu a rozhodování soudců 4. senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech stěžovatelkou vedených u zdejšího soudu nemohou být důvodem pro jejich vyloučení. Jak Nejvyšší správní soud poznamenal v usnesení ze dne 22. 7. 2009, č. j. Nao 48/2009 - 162, dostupném na www.nssoud.cz, „[d]*řívější rozhodování soudců, které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nezpůsobuje jejich podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), event. ústavní stížnost, nikoli námitka podjatosti*“. Z těchto důvodů nemůže tvrzení stěžovatelky, že soudci 4. senátu Nejvyššího správního soudu rozhodují ve věcech stěžovatelky, aniž by vyčkali na výsledek občanskoprávního řízení, založit jakékoliv pochybnosti o jejich nepodjatosti. Z ustanovení § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s. totiž vyplývá, že okolnosti spočívající v procesním postupu jmenovaných soudců v jiných věcech nemohou být důvodem pro jejich vyloučení.

[11] Nejvyšší správní soud dále zkoumal poměr jmenovaných soudců k projednávané věci. Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům - kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů - mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský.

[12] V projednávané věci však žádný z těchto důvodů ze spisového materiálu nebyl zjištěn. Nelze dovodit, že by soudci 4. senátu Nejvyššího správního soudu stěžovatelku jakýmkoliv způsobem znevýhodňovali či poškozovali. Ani sami soudci tohoto senátu si nejsou vědomi přímého poměru k věci nebo k účastníkovi, jak vyplývá z jejich vyjádření k námitce podjatosti. Jmenovaní soudci výslovně uvádí, že k projednávané věci ani k účastníkům žádný osobní vztah nemají a nejsou jim známy žádné okolnosti, které by je z projednávání a rozhodnutí věci vylučovaly. Nepodíleli se rovněž na projednávání nebo rozhodování věci u žalovaného správního orgánu ani v předchozím soudním řízení.

[13] Vzhledem k tomu, že stěžovatelkou uvedená skutečnost nemůže být ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudce, a jiné skutečnosti stěžovatelka netvrdí, rozhodl Nejvyšší správní soud, že soudci 4. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Marie Turková, JUDr. Dagmar Nygrínová a JUDr. Jiří Palla nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování této věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Ads 165/2011.

[14] K označení žalovaného správního orgánu Nejvyšší správní soud uvádí, že od 1. 1. 2012 došlo k podstatné změně v organizaci správních orgánů rozhodujících o dávkách v oblasti sociálního zabezpečení. Prvostupňovým orgánem se stal Úřad práce České republiky a působnost správního orgánu II. stupně přešla na Ministerstvo práce a sociálních věcí. Žalovaným správním orgánem se proto v souladu s ustanovením § 69 s. ř. s. stalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, na něhož přešla působnost správního orgánu II. stupně v oblasti dávek v hmotné nouzi.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu